

Lausunto / Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö / asiakirjajulkisuutta koskeva valitusasia

Kaupunkirakennelautakunta 19.04.2023 § 66
817/14.06/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Mika Mäkäräinen
puh. 044 718 5012
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy lakimiehen esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esitys

Lakimies Mika Mäkäräinen esittää kaupunkirakennelautakunnalle, että kaupunki toimittaisi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle oheisen lausunnon lausuntonaan ko. asiakirjajulkisuutta koskevassa valitusasiassa.

Selostus

Lakimies Mika Mäkäräinen

Itä-Suomen hallinto-oikeus on toimittanut kaupungille lausunto- ja asiakirjapyyntöä valitusasiassa, joka koskee Kuopion kaupungin kaupunkirakennelautakunnan 8.2.2023 §:ssä 23 tekemää päätöstä.

Kuopion kaupunki antaa seuraavansisältöisen lausunnon:

Kaupunki katsoo, että tehty valitus tulee hylätä perusteettomana ja kaupunkirakennelautakunnan 8.2.2023 §:ssä 23 tekemä päätös tulee pysyttää voimassa.

Perustelut

Kuopion kaupungin kaupunkirakennelautakunta on 08.02.2023 §:ssä 23 tehdyllä päätöksellä hylännyt asiakirjojen julkisuuslaissa (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta, 621/1999) tarkoitetun viranomaisen asiakirjan antamista koskevan pyynnön, kun viranhaltija oli tätä ennen evännyt pyynnön ja asiakirjan pyytjä halusi saattaa asian viranomaisen ratkaistavaksi.

Kaupunki on 23.3.2023 korjannut hallintolain mukaisesti ilmeisenä kirjoitusvirheenä 8.2.2023 §:ssä 23 tehdyn päätöksen osalta, että päätös on perustunut oikeastaan julkisuuslain 24 §:n 20 kohtaan. Korjattu päätös on toimitettu valittajalle ja Oy Quality Performance Ltd:n konkurssipesälle tiedoksi sekä korjattu päätös liitetään myös tämän hallinto-oikeudelle annettavan lausunnon oheen.

Asiassa on kyse on viranomaiselle toimitetusta asiakirjasta (*arviokirja, vesi- ja viemäriverkoston markkina-arvo 8.12.2021*), joka on toimitettu kaupungille Oy Quality Performance Ltd:n taholta. Yhtiö esitti keväällä 2022 päättyneiden neuvottelujen yhteydessä, että kaupunki ostaisi yhtiöltä sen eri kiinteistöillä sijaitsevat vedenottamon, jäteveden puhdistamon sekä muut vesihuollon rakennukset, rakennelmat ja laitteet. Oy Quality Performance Ltd oli hankkinut aiemmin tehdyllä kiinteistökaupalla omistukseensa kiinteistöt, joihin sisältyi myös kaupungille ostettavaksi tarjotut vedenottamo ja jäteveden puhdistamo

sekä muut vesihuollon rakennukset, rakennelmat ja laitteet. Oy Quality Performance Ltd on toiminut, ainakin kaupungin saamien tietojen mukaan, myös ns. vedentukkuksena, kun yhtiö on toimittanut lähialueella toimivalle vesiosuuskunnalle vettä ja vastaanottanut osuuskunnan jätevedettä.

Kaupunki on vahvistanut vesihuoltolain mukaisen toiminta-alueen, jossa vesilaitoksena toimii alueella toimiva osuuskunta, mutta Oy Quality Performance Ltd:n omistamat kiinteistöt eivät sisälly vesihuollon toiminta-alueen piiriin.

Edellä lausutusta ilmenee, että kaupungille toimitettu Oy Quality Performance Ltd:n omaisuutta koskeva asiakirja (arviokirja) ei ole liittynyt mihinkään kaupungilla vireillä olleeseen hallintoasiaan vaan ainoastaan yhtiön ja kaupungin välisiin neuvotteluihin, jotka päättyivät keväällä 2022 eivätkä johtaneet lopullisiin oikeustoimiin. Varsinais-Suomen käräjäoikeus on 20.1.2023 tehdyllä päätöksellä asettanut Oy Quality Performance Ltd:n konkurssiin.

Valituksenalaisessa päätöksessä on todettu, että hyvän kiinteistöarviointitavan ja eettisten ohjeiden mukaan asiantuntijalausuntoa tai osaa siitä ei saa luovuttaa muille kuin toimeksiantajalle, ellei toisin ole sovittu. Oikeuskäytännön mukaan edes kaupungin tilaamia kiinteistöarviokirjoja ei voida pitää kaikilta osin julkisina. Tähän perustuen kaupunki tiedusteli kiinteistöarvion tekijältä, onko arviossa arviointitekniikkaan liittyviä liikesalaisuuksia ja onko asiakirja heidän mielestään luovutettavissa eteenpäin. Arvion tehnyt yritys totesi, että tietojen antamisesta päättää arvion tilannut asiakas, koska arviokirja on luottamuksellinen.

Koska Oy Quality Performance Ltd on 20.1.2023 asetettu konkurssiin, ko. asiakirja on siirtynyt konkurssipesän omaisuudeksi. Kaupunki on pyytänyt arviokirjaa koskevan pyynnön osalta konkurssipesältä lausuman. Konkurssipesän lausuman mukaan arviokirja on yhtiön omaisuutta ja se on luonteeltaan ei julkinen asiakirja.

Kaupunki käsitti konkurssipesän lausumasta, että asiakirjaan on sisältynyt yhtiön käsityksen mukaan liikesalaisuuden piiriin kuuluvia asioita. Lisäksi yhtiön konkurssin alkamisen jälkeen konkurssipesän velvollisuuksiin kuuluu selvittää myös yhtiön tilanne ja yhtiön velat sekä tarvittaessa konkurssipesän on realisoitava tai myytävä yhtiön omaisuutta velkojien suostumuksella. Tämän vuoksi arviokirjan antaminen voisi aiheuttaa konkreettista taloudellista vahinkoa myös konkurssipesälle tai konkurssipesän velkojen selvittämiseksi.

Arviokirjan osalta on kyse yhtiön omaisuuteen sisältyvistä rakennuksista, rakennelmista ja laitteista. Ne koskevat vedenottamoa ja veden käsittelylaitosta sekä vesisäiliötä ja muita veden ottamiseen ja käsittelyyn sekä jäteveden puhdistamiseen sisältyviä rakennuksia, laitteita ja rakennelmia, jotka eivät sijaitse omalla kiinteistöllä vaan ne sijaitsevat yhtiön omistamilla eri kiinteistöillä ja kuuluvat osaksi konkurssipesän varallisuutta. Edelleen yhdellä konkurssipesän omistamalla kiinteistöllä sijaitsee erillisiä rakennuksia, jotka on kytketty kiinni yhtiön vedenottamoon ja jäteveden puhdistamoon. Todettakoon, että yhdessä rakennuksessa toimii yhtiön tekemään sopimukseen perustuen erillinen vuokralainen, joka harjoittaa myös konkurssin alkamisen jälkeenkin omaa toimintaansa. Mainitun rakennuksen rakenteiden sisällä kulkee yhtiön omistaman kiinteistön sisäisen vesihuoltoverkoston rakenteita. Näin ollen Oy Quality Performance Ltd:n eri kiinteistöillä sijaitsee yhtiön vesihuollon kannalta tärkeitä ja olennaisia rakennuksia, rakennelmia ja laitteita. Vielä arviokirjan

luovuttaminen voisi aiheuttaa vahinkoa Quality Performance Ltd:n ja osuuskunnan välillä Pohjois-Savon käräjäoikeudessa vireillä olevaan riita-asiaan, jossa on kyse osapuolten kesken veden toimittamisvelvollisuuteen ja jäteveden puhdistamisvelvollisuuteen liittyvästä riidasta. Näin ollen arviokirjan luovuttaminen voi aiheuttaa konkurssipesälle vahinkoa myös ko. vireillä olevan riita-asian osalta.

Kaupunki on voinut perustellusti katsoa, että kyseiseen arviokirja-asiakirjaan on sisällynyt salassa pidettäviä tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta ja tietoja yksityiseen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jolloin myös tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle ja sen sijaan tullee konkurssipesälle taloudellista vahinkoa. Vahinkoa aiheutuu arviokirjaan sisältyvien tietojen ja seikkojen vuoksi ainakin, kun konkurssipesän ryhtyy velkojen kattamiseksi realisoimaan myös konkurssiin menneen yhtiön omaisuutta. Asiakirjaan sisältyvät tiedot ja seikat voivat aiheuttaa vahinkoa myös siltä osin, kun konkurssipesä pyrkii tekemään velkojen kanssa tarvittavia velanhoitojärjestelyjä eli kun konkurssipesä selvittää ja sopii yhtiön velkoja yhdessä velkojen kanssa. Lisäksi tiedot voivat aiheuttaa vahinkoa tai ainakin vaikeuttaa sovinnon tekemistä edellä kerrotussa riita-asiassa.

Kaupunki katsoo yllä lausutut seikat huomioon ottaen, että pyydetyn arviokirjan osalta on kyse julkisuuslain mukaisesta salassa pidettävästä asiakirjasta. Mainitun asiakirjan luovuttamisella on julkisuuslain 24 §:n 20 kohdan mukainen este ja näin ollen arviokirjasta ei voida luovuttaa mitään tietoja. Mainittua käsitystä tukee se, että konkurssipesä on arvionut arviokirjan olevan luonteeltaan luottamuksellinen eikä konkurssipesä ole antanut lupaa mihinkään yhtiötä koskevien tietojen antamiseen.

Näin ollen kaupunkirakennelautakunnan 8.2.2023 §:ssä 23 tekemä päätös on tehty voimassa olevaan julkisuuslakiin perustuen eikä pyydettyjä tietoja voida edelleenkaan luovuttaa. Tämän vuoksi tehty valitus on hylättävä kokonaisuudessaan perusteettomana.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet